

ספר

מסילת ישרים

על דרך הסוד

שיעור שמיני

יוצא לאור לרפואת שני בת רינה

ולעילוי נשמת שמואל בן עמרם

קונטרס זה יוצא לאור על ידי מכון "דעה את ה'" להוצאת ספרים ומאמרים על דרך "חכמת האמת", שעל ידי "ישיבת השער לה" ללימוד הנגלה והנסתר.

מאמר שמיני

החיים והמוות

אך מה שלא ירבו לעין עליו (- על העקר הגדול), הוא מפני רב פרסום הדברים ופשיטותם אצלם, שלא יראה להם צורך להוציא בעיונם זמן רב. ולא ישאר למוז הדברים האלה וקריאת הספרים מזה המין, כי אם אצל אותם שאין שכלם כל כך דק וקרוב להיות גס, שאלה תראה אותם שוקדים על כל זה ולא יזוזו ממנו, עד שלפי המנהג הנוהג בעולם, כשתראה אחד מתחסד, לא תוכל להמנע מלחשד אותו לגס השכל:

ואולם תולדות המנהג הזה רעות מאד לחכמים ולבלתי חכמים, כי גורם שמאילה ומאילה יחסר החסידות האמתית ויהיה יקר מאד למצא אותו בעולם, כי יחסר לחכמים למעוט עיונם בו. ויחסר מן הבלתי חכמים למעוט השגתם אותו, עד שיזדמו רב בני האדם שהחסידות תלוי באמירת מזמורים הרבה, ודוויים ארכים מאד, צומות קשים וטבילות קרח ושלג, כלם דברים אשר אין השכל נח בהם ואין הדעת שוקטה, והחסידות האמתית הנרצה והנחמד רחוק מציור שכלנו, כי זה דבר פשוט - "מלתא דלא רמיא עליה דאנש, לאו אדעתה" (בבא בתרא ל"ט א').

אם אין זעת

עיקר הדבר שהתבאר לעיל הוא, שיש "סוגיא" מכלל "סוגיות" הנהגת הבריאה, והיא סוגיית ה"חכמה הבינה והדעת". חסרון ה"דעת" הוא הגורם לכך שהחכמים לא עוסקים בחכמת האמת ואילו גסי השכל אינם מבינים אותה, עד ש"מאלה ומאלה יחסר החסידות האמיתית".

סדר הדבר הוא, שהחכמה היא הנקודה, הבינה היא ההיקף, והדעת היא החיבור ביניהם. חסרון ה"דעת" המחברת הוא הגורם לכך שיש לומדים את ה"נקודה" שכל עניינה הוא מלכות הבורא אך אינם מחברים אליה את כלל מבנה התורה המצוות והעולם, והוא גם הגורם לכך שיש שלומדים את ההיקף שהוא עניין כל התורה המצוות והעולם, אך הם אינם מחברים אליו את ה"נקודה".

עוד התבאר, שחסרון ה"דעת" המחבר בין החכמה ובין הבינה מביא לכך שמלבד חסרון החיבור בין הדברים – הרי אף חכמה ובינה אין כאן, והוא משום שאם יש חסר בהבנת הדרך איך הפרטים מפרשים את הנקודה – הרי אף הנקודה אינה עומדת במקומה הנכון, וכך גם אם יש חסר בהבנת הדרך איך הנקודה היא תמצית הכל – הרי אף הפרטים אינם בנויים נכון.

משמעות הדבר בפועל היא, שמכיוון שהחכמים אינם עוסקים בחכמת האמת ואילו גסי השכל העוסקים בה אינם מבינים אותה, הרי התוצאה היא הפסד לשניהם:

החכמים שמתעסקים בכל ההיקף ואינם יודעים איך כל התורה והמצוות הם כלי פעיל לכבוד שמים חסרים גם בהבנת כלל התורה והמצוות, שהרי כפי שהתבאר מוכרח הדבר שחסר בידיעת הנושא העיקרי מכריח טעות בהבנת הפרטים.

הבלתי חכמים שמתעסקים בדברים שהם גילוי מלכותו אך הם אינם יודעים לצרף את כלל העולם התורה והמצוות אל בסיס זה, הרי הם חסרים בבסיס הנושא המדובר בחכמה זו, ואינם יודעים שמשמעות חכמת האמת היא המלכת הקב"ה בפועל.

החיים והמוות

מעבר לכך:

דע, שאמת הדבר היא שמשמעות הדברים היא "חיים" ו"מוות". כשה"דעת" פעילה – הרי היא מחייה את החכמה ואת הבינה, ואילו כשהיא אינה פעילה – היא ממיתה את החכמה ואת הבינה.

משמעות הדבר תהיה, שחסרון ה"דעת" הנוכר, גורם ממש ל"מיתת התורה". מאידך, אילו החכמים היו מעיינים על הדבר עיון אמת, והיו "מוצאים אותו על אמתו ומיטיבים לעצמנו ומלמדים אותו לאחרים ומיטיבים להם גם כן", הרי הם היו "מחיים" את התורה!

מבני החיים והמוות

ביאור הדברים:

הנה, כלל הוא, שכל תהליכי העולם בנויים על בסיס סדר שם הוי"ה. כהמשך לכך, אמת הדבר היא שאת תבנית זו של שם הוי"ה אפשר להחיות, ואף אפשר להמית ח"ו.

להלן יובאו מספר אופנים מרכזיים מקבילים זה לזה בהם מתבאר כיצד שם הוי"ה מנהיג את הבריאה, ובכולם יתבאר כיצד אפשר להחיות או להמית ח"ו את הנהגה זו.

האופנים הם: א. תבנית גוף האדם, ב. מבנה משפחה, ג. מבנה חשיבה, אך אמת הדבר היא שכל הבריאה כולה על כל פרטיה בנויה על בסיס זה.

תבנית גוף האדם:

הנה, תבנית גוף האדם היא במבנה שכל המשכת פעולה ממנה נעשית באופן שבתחילה יש במוח הימני של האדם את עיקר התוכנית – האות

י', משם היא עוברת לפירוט הדברים במוח השמאלי – האות ה', משניהם עוברים הכוחות אל המשכת הביצוע – האות ו', ומשם אל התכלית – האות ה' האחרונה.

והנה, בתבנית זו, יש אפשרות שכל מהלך ההמשכה יפעל החל מהמוח הימני עד לביצועו כדבר חי, ומאידך יש אפשרות שהפעילות לא תהיה, והרי היא "מתה".

מבנה משפחה:

הנה, משפחה מורכבת באופן שיש אבא אמא ובן, כשהתכלית היא שהוא יתחתן וימשיך הלאה את משפחתו. אם כן, האבא הוא האות י' של המשפחה, האמא האות ה', הבן ממשיך את כוחותיהם כדוגמת האות ו', אל המטרה שהיא הכלה – האות ה' האחרונה.

גם בתבנית זו, יש אפשרות שכל מהלך ההמשכה יפעל כדבר חי, מהאב אל האם, ומשם להמשכת זרעם על ידי הבן עד אל הכלה. מאידך, יש אפשרות שהבן לא ישא אשה, והרי הוא מפסיק בכך את כל חיי המשפחה עד שכל פעילותה "מתה".

מבנה חשיבה:

הנה, יש לפניך סוגיא. בכדי להבינה ולהגיע לתכליתה – שהתכלית היא האות ה' האחרונה משם הוי"ה, יש לחשוב מהי עיקר הסוגיא – י', מה הם פרטיה – ה', איך ממשיכים את הבנתה בפועל – האות ו', ולאן – אל האות ה'.

גם בתבנית זו, יש אפשרות שכל מהלך החשיבה יפעל כדבר חי, מהנקודה העיקרית אל הפרטים ומשם להמשכת הבנתה בפועל עד לסיום בירור העניין כשבכך כל הסוגיא "חיה". מאידך, יש אפשרות שהנקודה תהיה מנותקת מהפרטים ומהמשכת ההבנה ומהמטרה אליה יש להגיע, והרי היא "מתה".

משמעות כלל הדברים היא, שכל התהוות המתהווית על ידי שם הוי"ה, נתונה לחיים פעילים או למוות.

כלל סדר הדבר הוא, שבכל פעילות תקינה הרי כל חלקי ההוי"ה נותנים את כוחותיהם "חיים" להצלחת ההתהוות, ואילו בכל פעילות שאינה תקינה הרי אין כל חלקי ההוי"ה נותנים את כוחותיהם להצלחת ההתהוות, ובכך הכוחות "מתים" רח"ל.

וביתר בירור: ככל שיש חיבור – "דעת" בין כל שלבי ההתהוות, כך כולם נותנים את כוחותיהם החיים להצלחתה, וככל שפוחת חיבור – "דעת" בין כל שלבי ההתהוות, כך כולם מפחיתים וממיתים את כוחותיהם להצלחתה.

משמעות הדברים

משמעות הדבר לענייננו היא כך:

מכיוון שכפי שהתבאר "נקודת" הכל – שהיא גילוי הקב"ה בעולם היא האות י', וכהמשך לכך כל פרטי התורה והמצוות הם האות ה', ומעשינו על פי זה הם האות ו', והתוצאה היא האות ה', אם כן, ככל שמפעילים אנו את כל אותם החלקים באופן משולב ומתאחד זה בזה הרי מחיים אנו את כל החלקים. מאידך, אם מחסירים אנו בשילובם, הרי ממיתים אנו אותם.

על כן, ככל שנחכים, נבין, ונחבר יותר את עיקר נקודת העולם – שהיא מלכותו יתברך – שעיקרה בחכמת האמת, עם פרטי התורה והמצוות – שעיקרה בכל שאר חלקי התורה המצוות והבריאה, הרי נביא לכך שכוחות אלו יפעלו בצוותא באופן "חי". מאידך, אם חס ושלום נקיים את דברי ה"מסילת ישרים" באמרו "אם התרשלו מן העינין הזה והנחנו דבר שהוא כל כך מטל עלינו, שהוא עקר מה ה' אלהינו שואל מעמנו", הרי ח"ו ממיתים אנו את כלל גילוי כבודו בעולם!

קונטרס זה יוצא לאור על ידי מכון "דעה את ה'" להוצאת ספרים ומאמרים על דרך "חכמת האמת", שעל ידי "ישיבת השער לה" ללימוד הנגלה והנסתר.

שיעורי הישיבה מתקיימים בבית הכנסת הגר"א רח' הפסגה 51 בית וגן למטה, ונשמעים בטל' הישיבה 02-5606201, ב"קול הלשון" בקו ישיר לשיעורי הרב 0732951392, ואף ניתנים לצפייה באתר קול הלשון.

בזמני השיעור, ניתן להשתתף בשיעורים אלו גם באופן חי בתוך השיעור, ב"זום", דרך קו הישיבה, ודרך הקו של קול הלשון.

שיעורי הישיבה:

ימים א' - ו' לאחר תפילת ותיקין - תקט"ו תפילות לרמח"ל

ימים א' - ה' בין השעות 21.30 - 22.30 - ספרא דצניעותא בעיון

יום חמישי בשעה 3.00 - פרשת השבוע

יום שישי בשעה 10.00 - שערי אורה

שבת קדש בשעה 16.00 - מסילת ישרים

מוצש"ק בשעה 22.00 - זוהר - היכלות בראשית

לפנייה בכל ענייני הישיבה, לתרומות ולהנצחות, להצטרפות לרשימת התפוצה, להשגת ספרי מורינו ראש הישיבה "יסוד הבריאה" שני חלקים, "יסוד המועדים", "צוציתא", "בינת הדעת", "אדיר במלוכה" שני חלקים ועוד חוברות שיצאו לאור, ניתן לפנות לטל' הישיבה 02-5606201, או למייל

yeshiva@hasaar.com

לשאלות בלימוד ישירות לראש הישיבה ניתן לפנות לטל' 0527126035 בין השעות 19.30-20.30

תרומות ניתן להעביר גם ב"נדרים פלוס", על שם "ישיבת השער להשם".